

І. О. Доценко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку, Хмельницький національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4972-3106>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.4.42

СТРАТЕГІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

I. Dotsenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Finance, Banking, Insurance and Stock Market, Khmelnytskyi National University

STRATEGY OF INVESTMENT SUPPORT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT
IN THE FACE OF RISKS AND UNCERTAINTY OF THE ECONOMIC ENVIRONMENT

У статті досліджено теоретичні аспекти сталого розвитку. Розглянуто складові сталого розвитку та визначено їх взаємозв'язок і взаємозалежність. Зроблено відповідні висновки щодо перспектив інвестування у сталий розвиток економіки. Наведено відмінність сталого інвестування від традиційного інвестування. Обгрунтовано важливість розробки стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Під якою слід розуміти, комплекс різноманітних заходів, спрямованих на забезпечення гармонійного процесу в економічній, екологічній та соціальній сферах. Систематизовано послідовність формування та реалізації стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Виокремлено та детально розглянуто внутрішні та зовнішні ризики, які можуть вплинути на реалізацію сталого інвестування. Досліджено впливу факторів повномасштабних військових дій на перспективи сталого розвитку в Україні та забезпечення її високих конкурентоспроможних позицій на світовій арені. Детально описано джерела фінансування сталих інвестицій, вибір яких залежить від багатьох факторів, включаючи специфіку проєкту та стратегічні цілі, які потрібно досягти в рамках інвестиційної стратегії сталого розвитку. Визначено пріоритетні напрямки сталого інвестування, що враховують реалії війни. По-перше, підтримка оборонно-промислового комплексу як гаранта безпеки та стабільності суспільства. По-друге, фінансування розробок у сфері екологічно чистої енергетики для досягнення енергетичної незалежності країни. По-третє, інвестиції у біоенергетику, що є екологічно відповідальним рішенням, яке сприяє скороченню викидів парникових газів. Реалізація цих стратегічних інвестицій дозволить Україні рухатися до сталого розвитку, незважаючи на складні умови, спричинені війною.

The article examines the theoretical aspects of sustainable development. The components of sustainable development are considered and their interconnection and interdependence are determined. Relevant conclusions about the prospects for investing in sustainable economic

development are made. The difference between sustainable investment and traditional investment is presented. The importance of developing an investment strategy for sustainable development is substantiated. The latter is understood as a set of various measures aimed at ensuring a harmonious process in the economic, environmental and social spheres. The article systematizes the sequence of formation and implementation of the strategy of investment support for sustainable development. The first stage involves analyzing and assessing the current economic, environmental and social situation. The second stage is aimed at defining strategic goals and objectives to be achieved within the framework of the investment strategy for sustainable development. The third stage involves setting priorities and identifying alternative solutions for investments from a sustainable development perspective. The fourth stage involves assessing internal resources for the implementation of sustainable investments. At the fifth stage, sources of financing for sustainable development investments are identified. The sixth stage is aimed at developing an investment plan that identifies specific investments required to achieve the strategic goals of sustainable development. At the seventh stage, potential risks that may affect the implementation of sustainable investment are analyzed and assessed. The eighth stage involves selecting optimal investment instruments that meet the goals and take into account potential risks. The ninth stage involves monitoring and evaluating the results of sustainable investment. The internal and external risks that may affect the implementation of sustainable investment are identified and considered in detail. The author analyzes the impact of the factors of full-scale military operations on the prospects for sustainable development in Ukraine and ensuring its high competitive position on the world stage. The sources of financing for sustainable investment are described in detail, the choice of which depends on many factors, including the specifics of the project and the strategic goals to be achieved within the framework of the investment strategy for sustainable development. Priority areas of sustainable investment that take into account the realities of war are identified. First, support for the defense industry as a guarantor of security and stability of society. Secondly, financing developments in the field of clean energy to achieve energy independence of the country. Third, investments in bioenergy, which is an environmentally responsible solution that helps reduce greenhouse gas emissions. The implementation of these strategic investments will allow Ukraine to move towards sustainable development despite the difficult conditions caused by the war.

Ключові слова: сталий розвиток, стале інвестування, стратегія інвестиційного забезпечення, "зелені" облигації, ризики інвестування сталого розвитку.

Key words: sustainable development, sustainable investment, investment support strategy, green bonds, risks of sustainable investment.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Концепція сталого розвитку є ключовим принципом для забезпечення гармонійного майбутнього людства. Її сутність полягає у задоволенні потреб сучасності, не ставлячи під загрозу можливості майбутніх поколінь. Насамперед, досягнення сталого розвитку суспільства пов'язане з трансформацією принципів функціонування світового господарства. В умовах зростаючих викликів та загроз сучасного середовища, сталий розвиток стає необхідним елементом глобальної стратегії. Інвестування, як інструмент забезпечення сталого розвитку, є важливим стратегічним орієнтиром, що дозволить забезпечити підвищення економічних показників, покращення соціального становища та екологічного стану. Основною метою інвестиційного забезпечення сталого розвитку є розробка ефективних фінансових механізмів, які сприятимуть реалізації проєктів та ініціа-

тив, спрямованих на забезпечення сталого розвитку, з врахуванням необхідності збереження природних ресурсів та зниження впливу на екосистему. Це передбачає взаємодію усіх зацікавлених сторін, зокрема державних органів, бізнес-середовища, громадських організацій та сприяє розвитку більш стійких інвестиційних стратегій, спрямованих на досягнення сталого економічного зростання та підвищення якості життя суспільства. Таким чином, у сучасному світі, який характеризується ризиками, пов'язаними із геополітичними викликами, економічною нестабільністю та зміною клімату, інвестиційне забезпечення сталого розвитку набуває особливого значення та стає ефективним засобом забезпечення майбутнього розвитку суспільства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Різноманітним аспектам становлення, визначення сутності сталого розвитку, його проявів, принципам сталості, необхідності встановлення балансу між задово-

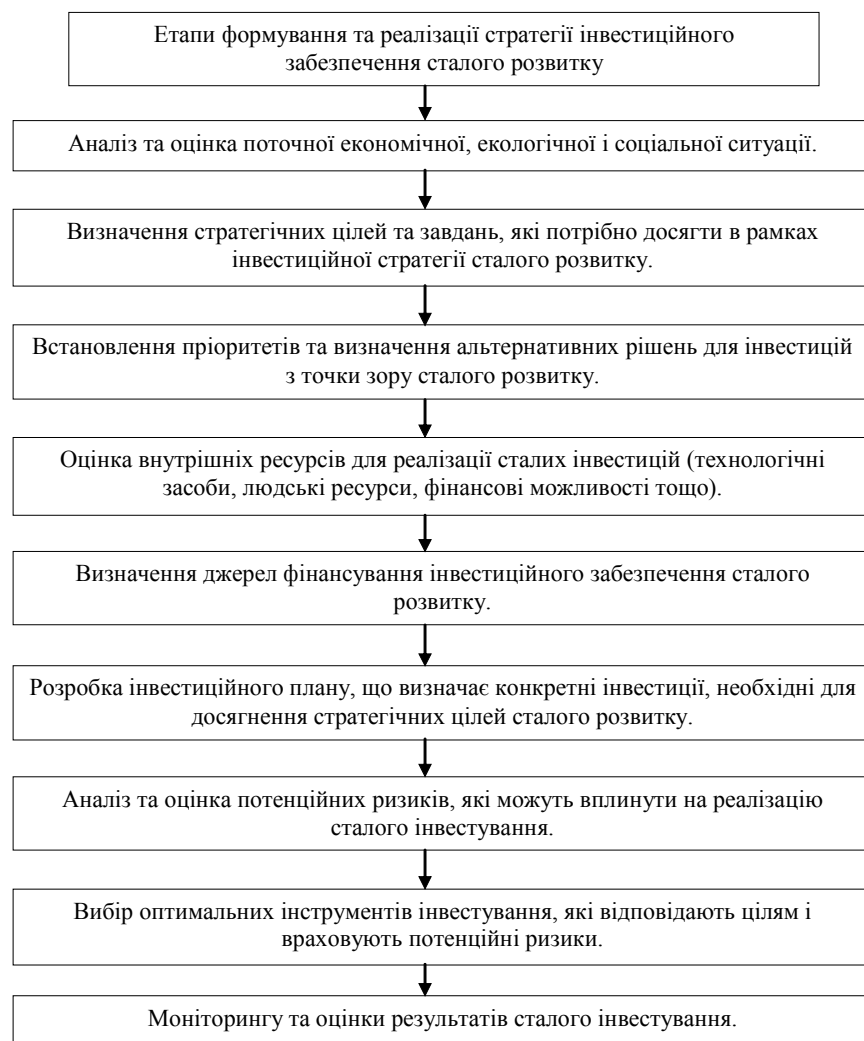

Рис. 1. Етапи формування та реалізації стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку

Джерело: систематизовано та узагальнено за даними [9, 11].

ленням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, розв'язанням проблем сталого розвитку присвятили свої праці вітчизняні та іноземні вчені, зокрема: А. Дем'янюк, Л. Дашутіна, Ю. Коваленко, В. Куценко, В. Лакас, В. Фісуненко та інші [1—6]. Дослідженням проблем інвестиційного забезпечення сталого розвитку займалися такі провідні вчені й теоретики як: Е. Забарна, Я. Гуменюк, Н. Кривокульська, І. Цимбалюк [7—10].

Однак, невизначеності економічного середовища та ризиковість здійснення інвестиційної діяльності, які обумовлені військовими діями на території України, передбачають необхідність розробки нових підходів до інвестиційного забезпечення, які б дозволили врахувати усі особливості та сформувати чіткі стратегії досягнення сталого розвитку.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті полягає у виявленні та обґрунтуванні теоретико-методичних засад розробки ефективної стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку в умовах невизначеності та впливу різноманітних ризиків, які викликані наслідками збройної агресії РФ, трансформаційними змінами національної економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Створення передумов для гармонійного розвитку суспільства на основі збалансованого використання природних благ та досягнення в динаміці економічної ефективності, фінансової стійкості, економічного зростання, розвитку екологічної і соціальної підсистеми є складним процесом, на який впливає низка факторів. Інтеграційні процеси, трансформаційні зміни національної економіки, війна та прагнення до конкурентоспроможності на світовому ринку — все це формує контекст для розвитку екологічно орієнтованої економіки. Загострення екологічних та економічних проблем у світі підкреслює необхідність ретельного аналізу цих тенденцій та розробки стратегії інвестиційного забезпечення для сталого економічного розвитку.

Сталий розвиток — це стратегічно вигідний шлях забезпечення конкурентоспроможності, який пропонує значні й довгострокові фінансові вигоди. Інвестиції у ресурсоефективність, відновлювану енергетику та мінімізацію відходів не лише зменшують екологічний слід, а й відкривають можливості до значної економії коштів та конкурентних переваг. Економіка замкнутого циклу, що максимізує використання ресурсів та мінімізує втрати, дозволяє оптимізувати ланцюги поста-

чання та знижувати витрати. Крім того, інноваційні сталі технології створюють нові ринкові можливості, стимулюючи зростання та диференціацію. Уряди, реагуючи на екологічну кризу, посилюють екологічну політику, заохочуючи компанії до сталого розвитку, запроваджують механізми, такі як податки на викиди вуглецю, субсидії на відновлювані джерела енергії та жорсткий моніторинг екологічного впливу, щоб підштовхнути бізнес до відповідальних практик. Зі зростанням суспільної обізнаності про сталість, а також з урахуванням довгострокових економічних вигод та посилення регуляторного тиску, бізнесу доведеться адаптуватися до вимог сталого розвитку економіки.

Стале інвестування виходить за рамки простого отримання прибутку — це стратегічний крок у майбутнє, де успіх громад тісно переплітається з їх внеском у вирішення глобальних проблем. Інвестори все частіше усвідомлюють, що регіони, які активно працюють над створенням сталого майбутнього, через інноваційні рішення та соціальну відповідальність, мають потенціал для стійкого зростання. Цей підхід поєднує традиційні принципи інвестування з критеріями ESG (екологічними, соціальними та управлінськими), дозволяючи інвесторам не лише досягати фінансових цілей, але й позитивно впливати на розвиток громад.

На відміну від традиційного інвестування, де основна мета — максимізація прибутку через капіталовкладення, інвестиційне забезпечення сталого розвитку направлене на досягнення довгострокових цінностей, враховуючи екологічні, соціальні та управлінські фактори. Такий комплексний підхід розглядає як фінансові, так і нефінансові результати діяльності регіону, що робить їх більш привабливою для інвесторів, орієнтованих на майбутнє. У довгостроковій перспективі інвестування у сталий розвиток може забезпечити не лише фінансову стабільність, але й позитивний вплив як на інвесторів, так і на суспільство в цілому [6].

Стратегія інвестиційного забезпечення сталого розвитку являє собою комплекс різноманітних заходів, спрямованих на забезпечення гармонійного процесу в економічній, екологічній та соціальній сферах. Ключовим елементом цієї стратегії є ефективне використання інвестиційних ресурсів, що дозволяє досягти балансу між економічним зростанням та збереженням природного капіталу. Завданням є не тільки підвищення матеріального добробуту, але й покращення якості життя суспільства, створюючи підґрунтя для тривалого, стійкого соціально-економічного розвитку.

Розробка ефективної стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку є складним процесом, що вимагає ретельного підходу та чіткої послідовності дій, що базуються на аналізі, плануванні, виборі інструментів та моніторингу (рис. 1).

На першому етапі формування стратегії інвестиційного забезпечення сталого розвитку, проводиться всебічний аналіз контексту, що оточує суспільство, з фокусом на три ключові виміри: економічний, екологічний та соціальний. Цей аналіз є критично важливим для ідентифікації нагальних потреб та викликів, з якими стикається суспільство на шляху до сталого розвитку. Він включає в себе детальне вивчення таких економічних індикаторів, як рівень зайнятості, інфляція та інвести-

ційний клімат, що дозволяє оцінити економічну стійкість та можливості для подальшого зростання. Паралельно проводиться аналіз екологічних факторів, зокрема рівня забруднення, виснаження природних ресурсів, зміни клімату, що дає можливість зрозуміти екологічні наслідки поточної моделі розвитку суспільства. Не менш важливим є дослідження соціальних потреб, таких як рівень освіти, доступ до медичних послуг, гендерна рівність, соціальна інклюзія та якість життя населення, що дозволяє виявити соціальні нерівності та потреби, що потребують вирішення.

На другому етапі, ґрунтуючись на результатах проведеного аналізу, визначаються конкретні цілі та завдання, які лягають в основу інвестиційної стратегії сталого розвитку. Ці цілі, які відображають прагнення до збалансованого зростання в трьох ключових сферах, мають бути виражені чітко та однозначно, щоб забезпечити узгодженість усіх дій та зусиль. Для досягнення максимальної ефективності, цілі повинні відповідати принципам SMART, тобто бути специфічними (конкретно визначеними, що саме потрібно досягти), вимірюваними (мати чіткі критерії, за якими можна відстежувати прогрес), досяжними (реалістичними та досяжними в заданих умовах), релевантними (відповідати стратегічним цілям та потребам суспільства) та часово обмеженими (мати конкретні терміни виконання). Така постановка цілей забезпечує раціональний підхід до розробки інвестиційної стратегії та підвищує її шанси на успішну реалізацію, сприяючи переходу до сталого розвитку.

Після встановлення загальних напрямків стратегії сталого розвитку, надзвичайно важливим є чітке визначення пріоритетів для інвестицій. Цей етап передбачає ретельний аналіз цілей сталого розвитку, щоб ідентифікувати ті, які мають найбільший потенціал для позитивного впливу та відповідають конкретним потребам. Визначення пріоритетів не лише фокусує зусилля, але й забезпечує ефективне розподілення ресурсів, максимізуючи результати. В подальшому, необхідно детально розглянути різноманітні варіанти інвестицій, оцінюючи їхні потенційні переваги та недоліки з точки зору сталого розвитку. Наступним кроком є оцінка доступних ресурсів — фінансових, технічних, людських та інших. На цьому етапі, необхідно впевнитися в тому, що інвестиційна стратегія є реальною для подальшої реалізації, враховуючи усі наявні обмеження та можливості.

Шостий етап, є ключовим для успішної реалізації стратегії сталого розвитку та фокусується на визначенні джерел фінансування. Інвестиційні проєкти у цій сфері можуть бути профінансовані з різноманітних джерел, вибір яких залежить від багатьох факторів, включаючи специфіку проєкту, його цілі та доступні можливості. Державні гранти та субсидії є важливим інструментом, що дозволяє урядам підтримувати ініціативи, спрямовані на відновлювану енергетику, охорону довкілля, розвиток інфраструктури тощо. Приватні інвестиції, включаючи венчурний капітал, прямі інвестиції в акції та облігації, відіграють критичну роль у фінансуванні інноваційних та перспективних проєктів.

Банківські кредити, які досить часто передбачають спеціальні програми для сталого розвитку, допомагають знизити фінансовий тягар і зробити інвестиції більш

доступними. На сьогодні, набуває популярності "зелене" кредитування, коли окремі фінансові установи, володіючи спеціальними повноваженнями та доступом до різних джерел капіталу, здійснюють фінансування різних екологічних проєктів. Реакція банків на екологічні та соціальні проблеми є різною і можливість надання "зелених" кредитів залежить від потужності банківської установи, а також ринкових умов та регуляторного середовища. Надаючи "зелений" кредит позичальникам, банки можуть сприяти розвитку "зеленим" проєктам та отримувати і фінансові прибутки, і створювати позитивний імідж та репутацію надійного "зеленого" позичальника. Розвиток "зеленого" кредитування головним чином пов'язаний з політикою держави, якою екологічні проблеми визначаються серед факторів появи фінансового ризику, а також попитом домогосподарств на такі позики.

"Зелені" облигації стають важливим джерелом фінансування проєктів, що мінімізують негативний вплив на довкілля. Загалом "зелені" облигації можна трактувати як борговий цінний папір, за емісії якого залучаються кошти на фінансування проєктів, результатом яких є адаптація до/пом'якшення наслідків кліматичних змін. Цей вид облигацій, зокрема, може забезпечити більш дешеве джерело фінансування або рефінансування, ніж традиційні банківські позики. "Зелені" облигації мають ряд переваг у реалізації "зелених" проєктів:

- надання додаткового джерела "зеленого" фінансування поряд з банківським кредитуванням і фінансуванням власного капіталу, а також кредитними лініями;
- забезпечення більш довгострокового фінансування "зелених" проєктів, особливо в країнах, де попит на інвестиції у низьковуглецеву інфраструктуру чималий, але пропозиція довгострокових банківських кредитів — обмежена;
- надання можливості емітентам спрямовувати доходи від облигацій у "зелені" проєкти, що сприяє підвищенню їх репутації;
- удосконалення процесу управління екологічними ризиками емітентів завдяки їх прихильності до критерія "зеленої" інформації;
- забезпечення класу "зелених" активів для інвесторів, особливо довгострокових і відповідальних, та можливостей для інвесторів облигацій взаємодіяти з емітентами стосовно питань сталості.

Український ринок має потенціал для розвитку "зелених" облигацій як інструменту залучення міжнародного фінансування для реалізації проєктів у сферах енергетики, транспорту та промисловості. Ринок "зелених" облигацій ЄС може стати важливим орієнтиром для України. Запровадження власних стандартів, які відповідають міжнародним вимогам, дозволить українським компаніям конкурувати за фінансування на глобальних ринках капіталу. Крім того, залучення коштів через "зелені" облигації для модернізації будівельної інфраструктури чи розвитку зеленої енергетики допоможе Україні досягати кліматичних цілей та відповідати вимогам Європейського зеленого курсу [3, с. 118].

Спеціалізовані фонди, такі як соціальні імпакт-фонди та фонди з екологічною спрямованістю, забезпечують фінансування проєктів, орієнтованих на конкретні

аспекти сталого розвитку. Корпоративні інвестиції, що здійснюються з внутрішніх фондів або через партнерства, сприяють реалізації внутрішніх ініціатив сталого розвитку та залученню зовнішніх інвесторів. І, нарешті, кошти міжнародних фінансових організацій (Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, Міжнародний банк реконструкції і розвитку), надають необхідну підтримку проєктам у країнах, що розвиваються та допомагають їм впроваджувати ініціативи на шляху до сталого розвитку. Ретельний аналіз цих можливостей дозволяє забезпечити надійне та стабільне фінансування проєктів сталого розвитку [10].

Наступним важливим кроком у процесі забезпечення сталого розвитку через інвестиції є розробка детального інвестиційного плану. Цей план виступає не просто як перелік потенційних проєктів, а як дорожня карта, що чітко визначає, які саме інвестиції необхідні для досягнення стратегічних цілей сталого розвитку. Він охоплює широкий спектр напрямків: від вкладень у модернізацію виробничих потужностей за допомогою сучасного обладнання та передових технологій, до фінансування досліджень та розробок з метою впровадження інноваційних рішень. Змістовний інвестиційний план повинен не тільки вказувати на об'єкти інвестування, але й визначати їхні обсяги, терміни реалізації та очікувані результати, що дозволяє забезпечити ефективний розподіл ресурсів та контроль за досягненням поставлених цілей.

Не менш важливим етапом у формуванні стратегії сталого інвестування є ідентифікація та оцінка ризиків. Цей крок має вирішальне значення для визначення стратегічних напрямків діяльності та забезпечення стабільності інвестиційного процесу. Він включає в себе комплексний аналіз потенційних загроз, які можуть негативно вплинути на реалізацію інвестиційної стратегії.

Невизначеність у сфері сталого розвитку генерує два основні типи ризиків для інвесторів. Перший — це макроекономічні ризики, що впливають на всіх інвесторів в межах країни. Вони включають погіршення стану навколишнього середовища, що призводить до забруднення водних ресурсів, ерозії ґрунтів і втрати біорізноманіття, а також прискорення зміни клімату з такими наслідками, як природні катастрофи та підвищення температури. Ці глобальні ризики можуть спричинити додаткові економічні втрати, збільшити фінансові витрати для інвесторів та зменшити їх конкурентоспроможність. Погіршення показників сталого розвитку можуть призвести до погіршення здоров'я населення через забруднення, а також до поглиблення соціальної нерівності, що в кінцевому підсумку негативно вплине на продуктивність праці. Другий тип ризиків виникає внаслідок діяльності компаній та недостатньої уваги інвесторів, до питань сталого розвитку. В умовах зростаючої обізнаності громадськості та посилення правового регулювання, компанії, що нехтують принципами сталого розвитку, наражаються на репутаційні ризики. Споживачі все більше віддають перевагу екологічно та соціально відповідальним брендам, тому ігнорування екологічних, соціальних та управлінських принципів сталого розвитку може призвести до втрати довіри клієнтів. Відповідно, для забезпечення довгострокового успіху, компаніям необхідно активно впроваджувати

сталі практики для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та суспільство. Інвестори та дедалі більше зважають на ризики, пов'язані з несталими діловими практиками. Як наслідок, вони більше підтримуватимуть компанії, які сповідують сталість, оскільки це знижує довгострокові ризики та збільшує потенціал для зростання.

Інвестори повинні не просто ідентифікувати ризики, а й оцінити їхній потенційний вплив на фінансову стійкість проєктів, а також на їхню відповідність екологічним та соціальним стандартам. Такий зважений підхід дозволяє розробити ефективні механізми управління ризиками, мінімізувати їхні негативні наслідки та підвищити стійкість інвестицій до зовнішніх впливів, гарантуючи довгострокову прибутковість та позитивний вплив на навколишнє середовище та суспільство.

Наступним важливим кроком у процесі сталого інвестування є ретельний вибір оптимальних інструментів інвестування. Цей етап вимагає глибокого аналізу та розуміння різноманітних можливостей, доступних на ринку. Залежно від визначених на початку цілей та рівня прийнятного ризику, інвестори повинні обрати найбільш ефективні варіанти, що забезпечать не лише фінансову віддачу, а й позитивний вплив на довкілля та суспільство. Це може включати придбання акцій компаній, що дотримуються принципів сталого розвитку, інвестування в облігації, випущені для фінансування екологічних чи соціальних проєктів, або ж розвиток внутрішніх проєктів, які безпосередньо сприяють досягненню цілей сталого розвитку. Важливо пам'ятати, що вибір інструментів інвестування має бути обґрунтованим, і враховувати не лише потенційний прибуток, але й довгостроковий вплив на зовнішнє середовище.

Після впровадження інвестиційної стратегії, ключове значення набуває постійний моніторинг та оцінка результатів сталого інвестування. Моніторинг є безперервним процесом, що дозволяє оперативно відстежувати хід реалізації проєкту, виявляти можливі відхилення від запланованих показників та вчасно реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Це передбачає регулярний аналіз процесу, оцінку впливу інвестицій на сталий розвиток, та порівняння досягнутих результатів з визначеними стратегічними цілями. Якщо ж результати свідчать про неефективність обраних інструментів або вплив змін зовнішнього середовища, необхідно внести корективи в інвестиційну стратегію. Такий підхід забезпечить гнучкість та адаптивність, дозволяючи мінімізувати негативні наслідки та максимізувати позитивний вплив інвестицій на сталий розвиток. Регулярна оцінка та аналіз є запорукою успішної реалізації довгострокових цілей сталого розвитку.

Таким чином, ретельна оцінка потреб в інвестиціях для досягнення сталого розвитку, розробка обґрунтованої інвестиційної стратегії, вибір оптимальних інструментів, а також постійний моніторинг та оцінка результатів є ключовими елементами успішного сталого інвестування. Цей комплексний підхід дозволить не лише досягти фінансових цілей, але й зробити вагомий внесок у створення більш сталого майбутнього економіки.

На наступному етапі здійснюється вибір оптимальних інструментів інвестування. Визначення найбільш підходящих інструментів інвестування, які відповідають

цілям і ризикам стратегії, таких як придбання акцій, інвестування в облігації, розвиток внутрішніх проєктів тощо

На останньому етапі здійснюється моніторинг та оцінка результатів сталого інвестування. Моніторинг це постійний процес, який дозволяє вчасно реагувати на зміни та внесення коректив до стратегії. Для цього слід вести постійний моніторинг ходу реалізації проєкту та його впливу на сталий розвиток, регулярно оцінювати досягнуті результати та порівнювати їх з визначеними цілями. Якщо результати не відповідають очікуванням або змінюються обставини, необхідно внести корективи до інвестиційної стратегії.

Ці кроки допоможуть ретельно оцінити потреби в інвестиціях для досягнення сталого розвитку і розробити дієву інвестиційну стратегію, яка враховує всі аспекти сталості розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Беззаперечно, що воєнний стан та руйнівні наслідки воєнної агресії на території України став поштовхом до ініціатив щодо сталого розвитку. Цілі сталого розвитку є планом досягнення кращого та більш сталого майбутнього економіки. З огляду на це, пріоритетними напрямками інвестування, що враховують реалії війни, є: по-перше, підтримка оборонно-промислового комплексу як гаранта безпеки та стабільності суспільства; по-друге, фінансування розробок у сфері екологічно чистої енергетики для досягнення енергетичної незалежності країни, зокрема через розвиток альтернативних джерел енергії, таких як сонячна, вітрова та біоенергетика, а також модернізацію енергетичної інфраструктури; по-третє, інвестиції у біоенергетику, особливо виробництво біогазу, що є екологічно відповідальним рішенням, яке сприяє скороченню викидів парникових газів. Реалізація цих стратегічних інвестицій дозволить Україні рухатися до сталого розвитку, незважаючи на складні умови, спричинені війною.

Література:

1. Дем'янюк А. В. Сучасні підходи до забезпечення сталого розвитку територій в Україні. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 17. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/181.pdf
2. Дашутіна Л. О. Теоретико-методичні аспекти складових сталого розвитку. Науково-виробничий журнал "Бізнес-навігатор". 2024. Вип. 1 (74). С. 146—149. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-24>
3. Коваленко Ю. О., Хелемський В. Ю. Фінансування сталого розвитку та визначення векторів державної політики щодо капітальних інвестицій в Україні. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2023. № 11—12. С. 114—122. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-114-122>
4. Куценко В., Гаращук О., Топчій О. Пріоритетні напрями та принципи реалізації державної політики щодо забезпечення сталого розвитку. Економіка природокористування і сталий розвиток. 2020. № 7 (26). С. 40—47. DOI: [https://doi.org/10.37100/2616-7689/2020/7\(26\)/5](https://doi.org/10.37100/2616-7689/2020/7(26)/5)

5. Лакас В. Сталий розвиток в сучасних умовах: сутнісно-змістовна характеристика та теоретико-методологічні засади. *Агросвіт*. 2024. № 16. С. 184—190. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.16.184>

6. Фісуненко В. А. Аналіз основних тенденцій забезпечення сталого розвитку зеленої економіки України: європейська інтеграція. Проблеми сучасних трансформацій. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-03>

7. Забарна Е. М. Інноваційні інвестиції як забезпечення сталого розвитку регіонів України у поствоєний період. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103>

8. Кривокульська Н., Вонс І. Інвестиційна діяльність як напрям реалізації державної політики сталого розвитку. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2023. Вип. 28. С. 72—79. DOI: <https://doi.org/10.35774/rarrpsu2023.28.072>

9. Цимбалюк І. О. Інвестиційне забезпечення сталого розвитку: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 244 с.

10. Гуменюк Я. М., Ткачов З. В. Інвестиції у сталий розвиток: світова практика та перспективи для України. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-62>

11. Седікова І. О., Палвашова Г. І., Асауленко Н. В. Інвестиції на стратегія — інструмент формування стійких конкурентних переваг підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 90—95. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-15>

References:

1. Dem'ianiuk, A. V. (2017), "Modern approaches to ensuring sustainable development of territories in Ukraine", *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 17. URL: https://etsonomiandsotsiety.in.ua/journals/13_ukr/181.pdf

2. Dashutina, L. O. (2024), "Theoretical and methodological aspects of sustainable development components", *Naukovo-vyrobnychyj zhurnal "Biznes-navigatori"*, vol. 1 (74), pp. 146—149. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-24>

3. Kovalenko, Yu. O. and Khelems'kyj, V. Yu. (2023), "Financing sustainable development and defining the vectors of state policy on capital investment in Ukraine", *Naukovyj visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, vol. 11—12, pp. 114—122. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-114-122>

4. Kutsenko, V. Haraschuk, O. and Topchij, O. (2020), "Priority directions and principles of implementation of state policy to ensure sustainable development", *Ekonomika pryrodokorystuvannia i stalij rozvytok*, vol. 7 (26), pp. 40—47. DOI: [https://doi.org/10.37100/2616-7689/2020/7\(26\)/5](https://doi.org/10.37100/2616-7689/2020/7(26)/5)

5. Lakas, V. (2024), "Sustainable development in modern conditions: essential and substantive characteristics and theoretical and methodological foundations", *Ahrosvit*, vol. 16. pp. 184—190. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.16.184>

6. Fisunen, V. A. (2024), "Analysis of the main trends in ensuring the sustainable development of the green

economy of Ukraine: European integration", *Problemy suchasnykh transformatsij*, vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-03>

7. Zabarna, E. M. (2024), "Innovative investments as ensuring sustainable development of the regions of Ukraine in the post-war period", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103>

8. Kryvokul's'ka, N. and Vons, I. (2023), "Investment activity as a direction of implementation of the state policy of sustainable development", *Rehional'ni aspekty rozvytku produktyvnykh syl Ukrainy*, vol. 28. pp. 72—79. DOI: <https://doi.org/10.35774/rarrpsu2023.28.072>

9. Tsybaliuk, I. O. (2023), *Investytsijne zabezpechennia staloho rozvytku* [Investment provision of sustainable development], Vezha-Druk, Luts'k, Ukraine.

10. Humeniuk, Ya. M. and Tkachov, Z. V. (2024), "Investments in sustainable development: world practice and prospects for Ukraine", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-62>

11. Sedikova, I. O. Palvashova, H. I. and Asaulenko, N. V. (2024), "Investments in strategy — a tool for the formation of sustainable competitive advantages of enterprises", *Ukrains'kyj zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniki*, vol. 2, no. 9, pp. 90—95. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-15>

Стаття надійшла до редакції 30.01.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663